

Van
KING

Aan
Deelnemers Adviesgroep Informatievoorziening
CC
Chris Batist (IMG 100.000+), Arend van Beek (VIAG)

Tijd/locatie
9:30 – 15:00 uur (inclusief lunch)
Regardz La Vie, Lange Viestraat 351, Utrecht

Betreft/datum
Notulen Adviesgroep Informatievoorziening 21-10-2016
[link toevoegen](#)

Afwezig
Paul Stokkermans en Rob Heimerling

1. Opening en mededelingen

Theo heet Sander Roodenhuis (adviseur Infrastructuur bij gemeente Haarlemmermeer) en Mark Backer (architect KING) welkom.

Ivo van Zitteren vraagt naar stand van zaken rondom de I-spiegel. Dit is een instrument ontwikkeld binnen Operatie NUP. Daarmee is de kwaliteit van basisgegevens te meten en hij is te gebruiken voor bestandsvergelijking. Na afloop van Operatie NUP is de I-Spiegel doorontwikkeld en de monitor functie is verdwenen. Het instrument wordt niet meer actief onderhouden. Gemeente Súd West Fryslân heeft een verbeterde variant op de tool gemaakt. Deze hebben ze opgenomen in de pilot starter DA2020 en men is op zoek naar gemeenten die willen aanhaken. De link is rondgestuurd naar de deelnemers.

2. Toelichting thema door Sander Roodenhuis

Sander Roodenhuis presenteert zijn ideeën over ontwerp en inrichting van technische architectuur. Hij heeft verschillende modellen ontwikkeld op dit gebied, zowel op detailniveau als op abstracter niveau.

Deelnemers vragen zich af in hoeverre gemeenten in staat zijn om een model te beheren en toe te passen. Daarbij gaat de groep uit van de aanname dat de meeste gemeenten zelf niet de capaciteit in huis hebben. Gemeenten moeten dus de handvatten krijgen om goed regie te voeren. Een technische laag in GEMMA zou gemeentelijke medewerkers hierbij moeten helpen en laten zien dat het niet nodig is om dit zelf te ontwikkelen en beheren.

Voor het ontwikkelen van een technische architectuurlaag binnen GEMMA zou Sander uitgaan van patronen mbt. oplossingen en processen in de technische infrastructuurlaag. Sander benadrukt dat er reeds herbruikbare infrastructuur patronen bestaan voor gemeenten. Hij raadt aan om dit vooral niet zelf opnieuw te ontwikkelen. Sander verwijst o.a. naar Amazon Webservices. Zij hebben een databank ontwikkeld met implementatiepatronen. Hij raadt af om te proberen één generieke technische architectuur te ontwikkelen voor alle gemeenten. Er zijn te veel verschillen.

Een aandachtspunt vanuit de adviesgroep is het effect van licentiemodellen. Welke consequenties zijn er als men van bepaalde leveranciers software afneemt?

Sander doet de suggestie aan KING om een aantal gemeentelijke bouwstenen te erkennen en daarbij vervolgstappen en maatregelen definiëren. Een voorbeeld hiervan zijn de webapplicatie richtlijnen van het NCSC. Clustering van werkgebieden en bouwblokken kunnen houvast bieden aan gemeenten om de juiste vragen te stellen.

Ander aandachtspunt vanuit de adviesgroep is schaarste op de arbeidsmarkt. Gemeenten kunnen niet de competitie winnen met bedrijven bij behouden van talent. Een reden voor gemeenten om niet meer zelf infra beheren en ontwikkelen. Dat neemt niet het probleem weg dat gemeenten op bepaalde functies nog steeds kampen met een te laag opleidings- en kennisniveau, en dat niet alleen op gebied van ICT.

De groep herkent als grootste uitdaging het vinden van het juiste niveau waarop de technische architectuurlaag moet worden ingestoken. Hoe abstract moet het zijn? Hoe kunnen we zichtbaar maken wat gemeenten kunnen uitbesteden, dat ook generiek is voor alle gemeenten en hoe wil je dat weergeven?

Sander bespreekt vervolgens de mogelijkheden van Cloud computing als een service als men er voor kiest om infra uit te besteden.

De volgende uitdagingen voor gemeenten bij IaaS oplossing worden genoemd:

- **Compliance:** blijven voldoen aan wetten/regels/normen en bijv. de BIG. Hoe toets je dat? Want uiteindelijk moet de gemeente ervoor zorgen dat de leverancier voldoet aan de wetten en regels waar de gemeente zelf verantwoordelijk voor is. Maar dat kan niet altijd bij Cloud Computing.
- IaaS zou een goede stap kunnen zijn als je bezig bent met hervorming. Wacht niet op de daadwerkelijke hervorming maar ga daar nu al op voorsorteren als je bijv. nieuwe software aanschaft.
- IaaS vraagt om andere kennis binnen de gemeente. Wat is dan de complexiteitsreductie? Voor alleen vervanging van 'oud ijzer' is dit een goede oplossing, maar wellicht niet voor een bredere ambitie.
- Management blijft de taak van de gemeente binnen de IaaS oplossing.
- In hoeverre is het nodig om strikt de privacy- beveiligingsregels bij afname cloud dienst te volgen? Er zijn grote uitvoeringsorganisaties die hier blijkbaar minder moeite mee hebben (bv. RWS). Sander meent dat data zelfs veiliger zou kunnen liggen bij een Amerikaanse leverancier.

Wat kunnen gemeenten hierin collectief oppakken?

- Deelnemers vragen zich af of de IBD een rol kan hebben om gemeenten hierin te ontzorgen
- Community cloud
- Kennis bundelen (best practices, Pve, SLA, Exit strategie, contract)
- Training
- 1 Pve van alle gemeenten zodat leveranciers hier een oplossing voor kunnen ontwikkelen.

3. Discussie

Waarom hebben gemeenten een technische infrastructuurlaag nodig in de GEMMA?

Welke problemen hebben gemeenten met infrastructuur waar dit een oplossing voor zou kunnen zijn?

- Met een infrastructuurlaag is er zicht op welke services minimaal nodig zijn om de applicatielaag in te vullen. De infrastructuurcomponenten noodzakelijk om de applicatielaag te laten werken, zijn in beeld.
- GEMMA is een referentiearchitectuur en dient daarom voor alle lagen een referentie te geven.
- Het kan een handvat zijn voor het inrichten, maar kan ook een aanwijzing geven op devices, system software tbv applicatiecomponenten. Of de laag inrichtingsvraagstukken moet bieden of juist niet, is een belangrijke vraag die vooraf moet worden beantwoord.
- De laag helpt om er achter te komen wat gemeenten nodig hebben om klaar te zijn voor de ontwikkelingen die werden geschetst in de ochtend.
- Het helpt herkennen welke consequenties oplossingen van leveranciers hebben voor de gehele architectuur.
- De laag brengt in beeld welke processen en factoren (evt. geclusterd) invloed hebben op infrastructuur.
- De laag brengt factoren in beeld zoals Informatiebeveiliging, die dwars door alle lagen heen gaan.
- Het helpt om te consolideren en om effectief kennis te kunnen delen.
- Het helpt bij collectiviseren.
- Aspecten die nu lastig te plotten zijn in de GEMMA kunnen een plek krijgen in de technische laag.
- Leveranciers beter managen, life cycle management wordt veel beter.

Wat hebben we dan nodig? Welke onderwerpen moeten terug komen in die laag?

- Inkoop en beheer infra: Welke eisen moet je stellen aan leveranciers?
- Zijn de door Sander gedefinieerde brokken bruikbaar voor de GEMMA technische laag?
- Is model architectuur nodig? Er zijn veel patronen. GEMMA moet een keuze maken. In een model architectuur kunnen niet alle patronen worden ondergebracht.
- De onderscheiden blokken zijn niet gemeentespecifiek en kunnen als commodity af worden genomen. GEMMA kan gemeentespecifieke richting geven voor de patronen.
- Bouwblok-typen zouden in de referentie componenten plaat gegroepeerd kunnen worden naar werkgebied.
- Wellicht een onderscheid maken in niveaus. Alles wat generiek is, past binnen een architectuur model. Wat minder generiek is, kan wellicht op basis van patronen getoond worden.
- De groep roept op om gewoon te beginnen. Bovenstaande vragen kunnen in een later stadium worden getackeld.
- Een infrastructuur architect moet dit verder uit denken.
- Eerste opdracht is definiëren wat van toepassing is voor gemeenten en wat niet.

Welke rol moet KING spelen?

Er gaat veel geld op aan infra. Het is wellicht uiteindelijk voor gemeenten kostenefficiënter om hierop architecten in te laten zetten door KING dan op een andere laag. Ook strategisch m.b.t. de collectiviseringsbewegingen wil de groep meer inzet van KING op dit onderwerp om voorbereid te zijn op een landelijke aanbesteding of een gemeentelijk datacenter in de toekomst. De volgende tips worden gegeven:

- Wees agenderend en roep gemeenten om hierover na te denken.
- Start projecten op die het nut van ene technische laag in de referentiearchitectuur aantonen.
- Werk dit uit vanuit gemeentelijk perspectief.
- Maak een model zoals het er in de toekomst uit zou moeten zien.
- Begin met definitie van bouwblokken
- Spits de uitwerking toe op gemeenten
- Maak op voorhand een visie om te voorkomen dat pilots verkeerd worden ingestoken.
- Het aggregatieniveau van het model van Sander Roodenhuis is goed startpunt. Dit zijn circa 220 brokstukken die weer geclusterd moeten worden. Kijk daarbij naar welke criteria hij heeft gebruikt voor de indeling.
- Eerst zichtbaar maken hoe technische laag er uit ziet.
- Daarna laten zien hoe en waar we dit onder willen brengen.

Vervolg

KING neem dit op in het jaarplan 2017 en maakt een plan van aanpak. **(actie)**

4. Omgevingswet

Naar aanleiding van de verzoeken die de leden ontvangen om DSO stukken te reviewen wordt het volgende geconstateerd.

- Het is te veel.
- Het is te snel achter elkaar.
- Er mist context en samenhang voor de leden om de stukken te beoordelen.
- De groep wil graag bijdragen, maar het proces moet anders.
- De nieuwe doelarchitectuur staat nog niet formeel vast, maar zal niet (veel) meer wijzigen. De GASsen zijn gebaseerd op oude doelarchitectuur. Aan welke doelarchitectuur moet worden getoetst?
- Deelnemers pleiten er voor om duidelijke keuzes voorgelegd te krijgen op onderwerpen die invloed hebben op gemeenten.

De volgende oplossingen zouden de deelnemers helpen om toch een bijdrage te leveren.

- Een overall architectuur document
- Een mechanisme om stukkenstroom te minderen en in stukken samenhang te kunnen beoordelen.
- Wenselijk is dat gemeenten op andere manieren ook invloed kunnen uitoefenen. De gemeentelijke achterban is op deze manier onvoldoende vertegenwoordigd.
- Reviewers moeten voldoende op de hoogte zijn van de ontwikkelingen.

Vervolg

KING zal deze punten uitwerken in een memo en dit neerleggen bij de BLA, BLM en het programma. **(actie)** De leden roepen elkaar op om bovengenoemde signalen ook individueel mee te geven aan de DSO projectgroep.

5. Agenda volgende keer

Onderstaande punten worden genoemd. Via de mail wordt hieruit een keuze gemaakt. **(actie)**

- Vervolg op thema Collectivisering
- Standaardisatieproces

- Selectielijst archieven voor gemeenten en impact op informatiehuishouding . Sluit aan bij het onderwerp Zaakgericht werken. Samen agenderen.
- Handreiking Aanbesteding E-depot voorziening.
- ENSIA
- Roadmap KING; op welke manier kunnen we zichtbaar maken voor gemeenten wat er nu speelt en in de nabije toekomst, en welke verbanden er zijn. Aansluitend behandelen hoe dit overleg vorm te geven, onderwerpen te plannen en te behandelen.
- Doorkijk naar thema's volgend jaar.

6. Rondvraag

Geen.

Actielijst

Nummer	Actie	Eigenaar	Afgehandeld?
20160212.010	Agenderen onderwerp Standaardisatie voor een volgend overleg	KING	Loopt
20160916.002	Vergaderingen voor 2017 organiseren	Aantink	Loopt
20161021.001	KING maakt PvA voor infrastructuurlaag GEMMA	KING	Loopt
20161021.002	KING maakt notitie voor input van gemeenten op DSO stukken en stuurt hiervan een afschrift aan de leden.	KING	Afgerond
20161021.003	KING stuurt de lijst met mogelijke agendaonderwerpen rond voor de volgende keer.	Aantink	Afgerond